

Revisorns ansvar enligt ABL – viktiga insikter

Jessica Östberg, 22 september 2025

Årets
samhälls-
insats 2025

SVENSKA
UTBILDNINGSPRISET

Agenda

- **Del I Revisorns granskning samt plikter m.m. enligt främst ABL**
 - Allmänna frågor
 - Förvaltningsrevisionen
 - Uttalanden
 - Agerandeplikt
 - Kort om oberoende och jäv
 - Tystnadsplikt och upplysningsplikt
- **Del II Ledningens plikter och ansvar**
 - Styrelsens uppgifter
 - Omsorgs- och lojalitetsplikt
 - Kapitalbrist
 - Värdeöverföringar
 - Låneförbud
 - Sanktioner

Revisorns uppgifter, 9:3

- Räkenkapsrevision och
- Förvaltningsrevision
- Granskningen ska utföras med professionell skepticism och vara så ingående och omfattande som god revisionssed kräver.
 - Om bolaget är moderbolag, ska revisorn även granska koncernredovisningen, om en sådan har upprättats, samt koncernföretagens inbördes förhållanden.
- Granskning av hållbarhetsrapport, 9:3 a

Koden, III.7.6-7.7

7.6 Styrelsen ska minst en gång per år, utan närvaro av VD eller annan person från bolagsledningen, träffa bolagets revisor.

7.7 Styrelsen ska se till att bolagets halvårs- eller
niomånadersrapport översiktligt granskas av bolagets revisor.

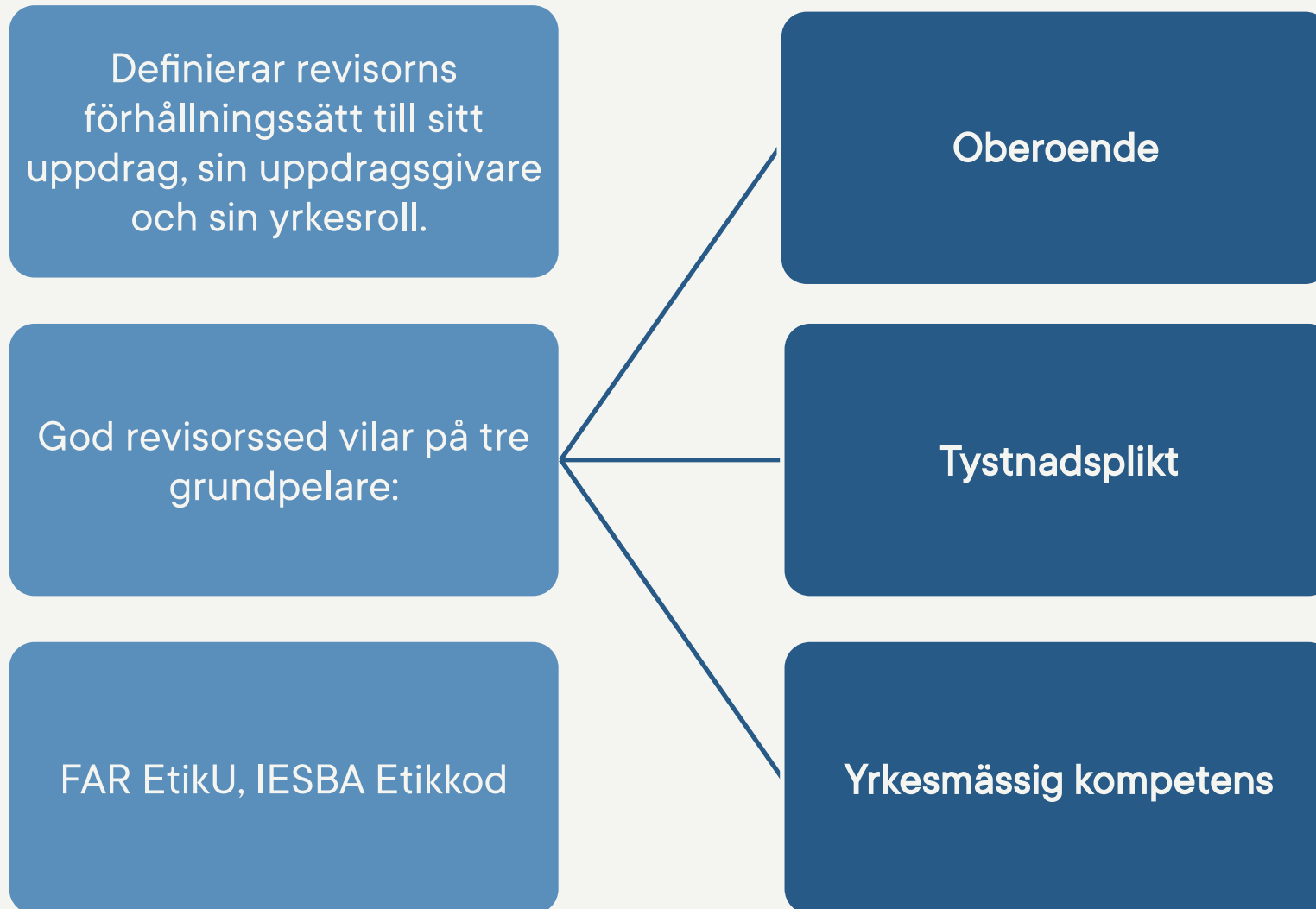
God revisionssed

ISA, FAR och RI m.m. ger
vägledning genom
rekommendationer respektive
yttranden, uttalanden och beslut

Ytterst avgör dock
domstolarna vad som utgör
god revisionssed

God revisorssed

Professionell skepticism

Revisorn bör särskilt upprätthålla professionell skepticism vid granskningen av:

- ledningens uppskattningar av verkliga värden,
- nedskrivningar av tillgångar,
- avsättningar samt
- framtida kassaflöden som är relevanta för företagets förmåga att fortsätta sin verksamhet (se artikel 21.2 andra och tredje styckena i direktivet.)

Professionell skepticism

”Revisorn ska vara medveten om att det kan förekomma väsentliga felaktigheter (inklusive bedrägeri) även i de fall revisorns tidigare erfarenhet av det granskade företags ledning tyder på ärlighet och integritet hos dessa personer.”

Revisions- berättelsen, 9:33

Uttalande om huruvida styrelseledamöterna och VD bör beviljas ansvarsfrihet gentemot bolaget

Anmärkning om styrelseledamot eller VD har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som **kan föranleda ersättningsskyldighet**

Anmärkning om revisorn har funnit att en styrelseledamot eller VD på något annat sätt har handlat i strid med ABL, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen

Förvaltningsrevision

- Räcker att handling medfört risk för skada
- Oaktsamhetsbedömningen
 - Har befogenhet överträtts?
 - Har överträdelse skett av lojalitetsplikten eller
 - Har överträdelse skett av lag?
- Bedömning av kausalitet och adekvans ska göras
- Har åtgärden vidtagits inom ramen för uppdraget? Dock vidsträckt begrepp!

Förvaltningsrevisionen

- Ska ske enligt god revisionssed – FAR RevR 209
- Väsentlighet och risk, men normalt lägre väsentlighetstal
- Väsentlighetstal ej relevant vid brott mot ABL, bolagsordningen eller ÅRL (RI Dnr 2011-295)
- Ska normalt antingen tillstyrka eller avstyrka (RevR 209 p 1.3 och 3.15)
- Om tillräckliga revisionsbevis saknas – ansvarsfrihet bör normalt avstyrkas

Förvaltningsrevisionen

Kan enligt prop. välja att tillstyrka om försummelsen är ringa eller uppdraget överlag fullgjorts förtjänstfullt

Ska enligt 2 st 2 men också anmärka på överträdelse av bolagsordning, ÅRL eller ABL – t.ex. bestämmelser om låneförbud eller värdeöverföringar, dvs. mycket kvalificerade juridiska bedömningar

Revisorns uppdragsförhållande

Syssloman – förtroendeman (RI Dnr 2007-577)

Under de senaste årtiondena har ändamålet att skydda andra intressenter förstärkts

Omsorgsplikten

- Revisorn ska agera ”noggrant, genomtänkt och i rätt tid”
- Innefattar bl.a.
 - Aktivitetsplikt, agerandeplikt
 - Tystnadsplikten
 - Upplysningsplikten
 - Oberoendereglerna och jävsreglerna
 - Relevant kompetens
- Etikreglerna och övriga regler och rekommendationer specificerar numera omsorgsplikten till stor del

Tystnadsplikten, 9:41 ABL

”Revisorn får inte till en enskild aktieägare eller till någon utomstående obehörigen lämna upplysningar om sådana bolagets angelägenheter som revisorn får kännedom om när han eller hon fullgör sitt uppdrag, om det kan vara till skada för bolaget.”

Tystnadsplikten, 9:41

- Tystnadsplikten gäller såväl gentemot helt utomstående personer som gentemot enskilda aktieägare.
- Den omfattar sådana uppgifter om bolagets angelägenheter som revisorn har fått vetskap om vid utförandet av sin granskning och vars röjande skulle kunna vara till skada för bolaget.
- Vad gäller uppgifter som revisorn får kännedom om på annat sätt?

Tystnadsplikten, 9:41

- Tystnadsplikten hindrar inte revisorn från att lämna upplysningar till styrelsen i dess helhet.
- Gäller tystnadsplikten gäller gentemot enskilda styrelseledamöter?
 - Enligt min mening nej, men annat om det skulle strida mot bolagets intresse (skaderisk).
 - Viss försiktighet bör iakttas.

Tystnadsplikten, 9:41

- Om aktieägare begär info kan revisorn hänvisa till aktieägarens möjlighet att med stöd av en bolagsstämmomajoritet begära upplysningar enligt 9 kap. 45 §.
- En vägran från revisorns sida att lämna upplysningar till enskilda aktieägare på begäran kan inte utlösa skadeståndsskyldighet.

Tystnadsplikten, 9:41

OBS! Tystnadsplikten gäller även efter det att revisorns uppdrag upphört.

- Hur länge?

Två olika typer av undantag:

- Ingen risk för skada
- Skyldighet enligt lag att lämna ut uppgifter

Tystnadsplikten, 9:41

- Personer som revisorn behöver rådgöra med inom ramen för uppdraget och som har åtagit sig att inte lämna dem vidare. (Se prop. 2004/05:85 s. 647.)
- Även förmedling av info till medhjälpare av olika slag när uppdraget genomförs.
- Vad gäller om bolaget har givit tillstånd att lämna uppgifter?

Kritisk kapitalbrist

Kontrollbalansräkningen, 25:14

Värderingen ska inriktas på en tidpunkt så nära KS1 som möjligt (prop 2000/01:150 s. 94).

Korrigerande åtgärder för kapitaltäckning kan vidtas ända fram till den tidpunkt då KBR skulle upprättats.

FAR rekommendation RedR 2- avser upprättandet av KBR

Kontrollbalansräkningen

- Enligt RedR 2 Kontrollbalansräkning p. 4.4 och 4.5 ska det först tas fram en balansräkning enligt bolagets ordinarie redovisningsprinciper.
- Värdering ska normalt ske utifrån fortlevnadsprincipen.
- Därefter ska bolaget gå igenom posterna i balansräkningen för att fastställa om det, enligt 25:14 ABL, finns några tillgångar som kan få ett högre värde eller några skulder som kan få ett lägre värde i KBR.
- Försiktighetsprincipen är tillämplig.
- Av en not i kontrollbalansräkningen ska det framgå vad de gjorda justeringarna har grundats på.

Granskningen av KBR

”Revisorn fyller en viktig funktion genom att han eller hon tar ställning till dels rimligheten i grunder och effekter av justeringarna, och dels att justeringarna i kontrollbalansräkningen har presenterats på det sätt som föreskrivs i aktiebolagslagen.” (RI)

Granskningen av KBR

- Av FAR:s rekommendation RevR 1 p. 3.1 och 3.3 framgår att granskningen av en KBR är begränsad och att den på så sätt skiljer sig från revisionen av en ÅR.
- Granskningen ska utmynna i ett uttalande om huruvida det framkommit något som tyder på att kontrollbalansräkningen inte uppfyller aktiebolagslagens krav.
- Om granskningen visar att kraven inte har uppfyllts ska revisorn i yttrandet redogöra för vad denna slutsats grundar sig på. (RI Dnr 2006-1612)

Kontakt med styrelsen

”När det uppdagas att en styrelse är skyldig att upprätta kontrollbalansräkning är det enligt RN:s mening en iakttagelse av väsentlig betydelse. Vikten av att revisorn skyndsamt kontakter bolagets styrelse gör sig särskilt gällande i sådana situationer, eftersom styrelseledamöterna kan bli personligt betalningsansvariga om kontrollbalansräkning inte genast upprättas och tillställs revisorn för granskning. (RI Dnr 2011-425)”

- Ej tillräckligt att vända sig till redovisningskonsult!

Revisorns skyldigheter

- Om KBR inte upprättas trots skyldighet ska revisorn framställa erinran till styrelsen om plikten (RI Dnr 2011-1623)
- Anmärkning ska göras om reglerna i 25 kap. inte följts **inkl. konsekvenserna därav.**
- Räcker inte att upplysa om kapitalbrist!
- Om uppgift om upprättad KBR saknas i förvaltningsberättelsen ska revisorn ta in motsvarande uppgift i granskningsberättelsen till ÅR

Revisorns plikter och ansvar enligt aktiebolagslagen

11 november 2025

Som kursdeltagare får du kunskap om:

- Vilka plikter revisorn har enligt aktiebolagslagen och allmänna principer
- Revisorns oberoende inklusive jävsfrågor
- Revisorns deltagande på bolagsstämman, inklusive upplysningsskyldigheten
- Uttalandet respektive anmärkningar enligt 9 kap. 33 aktiebolagslagen
- Det ansvar (skadestånd, bristtäckning m.m.) revisorn kan drabbas av enligt aktiebolagslagen

Vad tyckte du om dagens webinarium?

Ta gärna 30 sekunder och svara på utvärderingen!
Efter det besvaras frågor i mån av tid

Frågor?

**Årets
samhälls-
insats 2025**

 EVENSKA
UTBILDNINGSPRIS

Tack!

För frågor om BG Institute och våra kurser,
mejla oss på kursinformation@bginstitute.se

**Årets
samhälls-
insats 2025**

SVENSKA
UTBILDNINGSPRISET